

Jak sporządzić ważny testament?

Można wyróżnić dwa rodzaje testamentów – zwykłe i szczególne. Przedmiotowa publikacja poświęcona jest testamentom zwykłym, które zostały uregulowane w przepisach art. 949-951 Kodeksu cywilnego (dalej KC). Art. 949 KC stanowi o testamencie własnoręcznym (holograficznym), który spadkodawca sporządza w całości pismem ręcznym, podpisuje własnoręcznym podpisem i umieszcza datę. Brak daty nie powoduje nieważności testamentu, jeżeli nie wywołuje wątpliwości co do zdolności spadkodawcy do sporządzenia testamentu, co do treści testamentu lub co do wzajemnego stosunku kilku testamentów. Umieszczenie daty posiada bardzo istotne znaczenie dowodowe. Spadkodawca może bowiem sporządzić nowy testament, w którym odwoła postanowienia poprzedniego testamentu. Zgodnie z rzymską paremią: *„Ambulatoria est voluntas testatoris usque ad mortem”* (wola spadkodawcy może być zmieniona aż do śmierci). Data sporządzenia testamentu pozwala ustalić, który testament jest wcześniejszy, a który późniejszy. Należy podkreślić, że testament może zawierać rozrządzenia tylko jednego spadkodawcy. Nie można zatem sporządzić testamentu wspólnego (art. 942 KC). Według art. 945 § 1 KC testament jest nieważny jeżeli został sporządzony:

- 1) w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli;
- 2) pod wpływem błędu uzasadniającego przypuszczenie, że gdyby spadkodawca nie działał pod wpływem błędu, nie sporządziłby testamentu tej treści;
- 3) pod wpływem groźby.

Na powyższe okoliczności nie można powołać się po upływie trzech lat od dnia, w którym osoba mająca w tym interes prawny dowiedziała się o przyczynie nieważności, a w każdym razie po upływie 10 lat od otwarcia spadku czyli chwili śmierci spadkodawcy.

Testament może być również sporządzony w formie aktu notarialnego przy pomocy notariusza. Testament notarialny stanowi formę testamentu zwykłego.

Ostatnim z testamentów zwykłych jest określony w art. 951 KC testament allograficzny inaczej zwany ustnym. Polega on na tym, że spadkodawca ustnie oświadcza swoją ostatnią wolę wobec wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa, sekretarza powiatu albo gminy lub kierownika urzędu stanu cywilnego w obecności dwóch świadków. Oświadczenie spadkodawcy spisuje się w protokole z podaniem daty jego sporządzenia. Następnie, w obecności dwóch świadków, należy odczytać protokół spadkodawcy. Protokół powinien być podpisany przez spadkodawcę, przez osobę, wobec

której wola została oświadczona, oraz przez świadków. Jeżeli spadkodawca nie może podpisać protokołu, należy to zaznaczyć w protokole ze wskazaniem przyczyny braku podpisu.